

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1138

гр. Варна, 24.07.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в закрито заседание на двадесет и четвърти юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диана Д. Митева

като разгледа докладваното от Диана Д. Митева Търговско дело № 20223100900049 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на гл. 32 ГПК по обективно съединени претенции на ползващо се от застраховка „гражданска отговорност“ пострадало лице за заплащане на обезщетения за претърпени неимуществени вреди от телесно увреждане и психическа травма и имуществени вреди по разходи за лечение, причинени от застрахован водач на МПС, ведно с обезщетение за забава, считано от 16.07.2020 г.

Между страните са разменени книгата по делото:

Исковата молба Вх.№ 1976/26.01.2022, пояснена с Вх.№ 3657/14.02.2022. е предявена от **ВЛ. Н. Н.** от гр. Варна, чрез адв. Т. и адв. Н. (ВАК), редовна е и съдържа изискуемите по чл.127 и 128 ГПК реквизити и посочване на доказателства. В допълнителна искова молба Вх.№ 9411/18.04.2022 пълномощникът на ищеца е оспорил възраженията на ответника и допълнил доказателствените искания.

Исковата и допълнителната молба са връчени на насрещната страна **ГРУПАМА ЗАСТРАХОВАНЕ ЕАД**, гр. София. В срок са депозираны отговори Вх.№ 6497/16.03.2022 и Вх.№ 10578/03.05.2022. Ответникът, чрез юрисконсулти оспорва размера на отговорността си, като е заявил и възражение за съпричиняване и изплащане на съответно редуциран размер на обезщетението, направил е доказателствени искания и е оспорил доказателства на насрещната страна.

Насрещните страни са предупредени за последиците по чл. 40 и 41 ГПК и реда за електронна кореспонденция със съда и съобразяването на изисквания за електронно призоваване на застраховател.

По допустимостта на претенциите:

Легитимацията на страните съответства на твърденията за наличие на сключен с ответника застрахователен договор по полица „гражданска отговорност“ и настъпили вреди, причинени на пострадало трето лице – участник в ПТП от застраховано лице при управление на МПС в срока на

застрахователно покритие.

Служебната справка в търговски регистър, воден от АВ, удостоверява, че производството се води срещу надлежно регистриран застраховател. Сезираният съд с район, съвпадащ с постоянен адрес на ищеца(и местонастъпване на застрахователното събитие) е компетентен по силата на чл. 115, ал. 2 ГПК.

По иск за реално изпълнение по застраховка се прилага изискването за предварително извънсъдебно предявяване на претенция за обезщетяване на пострадалото лице (чл. 498, ал. 3 КЗ). Предвид изявлението на ответника за изплащане на редуциран размер на определено сборно обезщетение по връчена на 13.10.2021г. претенция на пострадалия, съдът преценява предявения иск за допустим.

Съдът е съобразил служебно приключване на преюдициално наказателно производство със стабилен акт за вината на застрахованото лице и е предоставил на страните достъп до всички книжа, които имат значение за разрешаването на въпроса относно гражданските последици на престъпното деяние.

По предварителните въпроси:

Ищецът е освободен от авансово внасяне на държавна такса (чл. 83 ал.1 т.4 ГПК, т.15 от ТРОСГТК 6/2012).

Ищецът е обявил като начин на изплащане на претендирана с осъдителен иск сума клиентската банкова сметка на адвокатско дружество.

Представителната власт на пълномощниците на насрещните страни е надлежно учредена (л.12, 118).

Пострадалият, като ползващ се от задължителна застраховка бенефициер, търси защита на право, възникнало по силата на застрахователното правоотношение, поради което основната претенция следва да се квалифицира като пряк иск по търговска сделка и да се разгледа по особения ред за търговски спорове.

Възражение срещу характера на спора не е предявено. Самият ищец не е договарял пряко с доставчика на застрахователна услуга, поради което спорът не може да се третира като иск на потребител по смисъла на чл. 113 ГПК.

По доказателствените искания:

В исковата молба са формулирани доказателствени искания за събиране на писмени доказателства, приложени в копия, заверени за вярност, представляващи застрахователна полица, уведомлението за щетата и отговора с определено и изплатено обезщетение. Документацията по щетата следва да бъде допусната като относима към безспорно проведеното рекламационно производство и забавата при определяне и изплащане на обезщетение. Представените пред застрахователя сведенията за ПТП и медицинската документация за лечение и закупени медикаменти, имат значение за правилното решаване на делото, не са оспорени и също следва да се допуснат.

Събиране на доказателства за безспорно установено възникване на застрахователно правоотношение не се налага.

С оглед зачитането на установени в акт с характер на присъда факти от

правопораждащ отговорността на застрахования престъпен състав не е допустимо оспорване и повторно доказване на механизма на ПТП, причинено от виновен водач на МПС и престъпния резултат – средна телесна повреда. В настоящия процес се твърди и допълнителен вредоносен резултат, извън съставомерното увреждане, чието доказване от ищеца като елемент от деликта налага събиране на поисканата от страните съдебно-медицинска експертиза. Доколкото ответникът обосновава оспорване на част от вредоносните последиците от деликта, представените документи за лечение и резултата от него (епикриза и фактура) които съдът приема за допустими писмени доказателства, също следва да се преценят от експерт травматолог.

Отделно, промяната в емоционално-волевата сфера и психиката на лицето макар и да е обусловена от физическите увреждания представлява самостоятелен вредоносен резултат, който може да се установи от специалист в тази сфера без да е необходимо съвместно обсъждане с травматолога, като само със специалните знания на този експерт могат да обоснове или да отрече възможността да се установят обективни данни за последиците върху лицето, като се разграничат тези от тях, които са пряко обусловени от инцидента. В тази връзка се налага и допускането на психологическата експертиза.

Преклузия за посочване на доказателства настъпва едва след обявяване на доказателствената тежест и затова позоваване на пропуснат срок за искания, заявени в допълнителна искова молба е неоснователно.

Съответно и разносните по това експертно доказване следва да се поделят между страните.

За формиране на извод за справедливия размер на понесените неимуществени вреди следва да бъдат допуснати и гласните показания, посочени от ищеца, тъй като извън фиксираните в документацията за лечението данни и настоящото физическо състояние на пациента, последиците от преживян пътен инцидент могат да имат и чисто битово проявление, което налага изследване на фактите по поведението на ищеца, възприето пряко от лица, които са общували с него. Свидетелски показания са необходими и за формиране на извод относно обстоятелствата, формиращи критериите за справедливия размер на понесените неимуществени вреди.

На ответника също следва да бъдат допуснати поисканите гласни доказателства чрез разпита на водача на застрахованото МПС за установяване на твърдяното наличие на съпричиняване на вредоносния резултат. Доколкото осъденият не е страна в настоящия процес, обясненията му като подсъдим и обвиняем не представляват годно доказателствено средство, което налага и събирането на гласни показания на този свидетел от настоящия съд.

Ответникът е поискал и комплексна експертиза за установяване на факти по възражение за съпричиняване на вредите. Решението на наказателния съд по чл. 78а НК, с характер на присъда за нуждите по чл. 300 ГПК, има значение само за поведението на виновното лице и въпросът за причиняване на средната телесна повреда с това виновно поведение (чл. 343 ал.1 б. Б НК) не може да бъде пререшаван, но не изключва установяването на фактите извън състава на престъплението, каквито са значението на поведението на другия участник в ПТП в причинения резултат. Само въпросите, които касаят поведението на водача-признат за виновен с

решението по чл. 78а НК, не могат да бъдат установявани отново, съответно не следва да се допуска ново установяване на фактите относно механизма на ПТП, местопроизшествието скоростта на МПС и движението им по пътното платно. Доказателствените искания на ответника следва да се уважат доколкото се отнасят до възражението за съпричиняване, но изследванията на експертите следва да се ограничат до установените с решението на наказателния съд факти. Ето защо могат да бъдат изследвани въпросите относно възможностите на пострадалия да влияе върху настъпването на събитието или резултата от него, но не и да се преценява възможност за изключване на вина на застрахования. Зачитане на установеното престъпно причиняване на увреждане в съдебния акт обаче, изключва повторно изследване на механизма на причиняване с поведение на осъден застрахован водач и затова заключението на автоексперт по поставени от ищеца такива въпроси е безпредметно.

Позоваването на съдебните книжа от наказателното дело е допустимо само доколкото представляват актове, подлежащи на зачитане в гражданското производство (присъда с мотиви към нея, респ. акт с характер на присъда) или писмени изявления на страните, които да могат да се ценят като частни документи, съответно съставени огледни протоколи на местопроизшествие, веществени доказателства и медицинската документация, които да се ценят като официални удостоверителни документи. Доказателствата, съставени в наказателното производство от вещи лица с прилагане на специални знания не могат да се приемат в гражданския процес, доколкото недопустимо биха подменили надлежни доказателства, подлежащи на събиране от сезирания съд. С оглед изложеното съдът ограничава предмета на изследване на експертизите до част от материалите по ДП284/20г. по описа на ОД МВР Варна и АНД 20213110202566, които вече са приобщени към доказателствения материал по настоящото производство.

Част от такова допустимо позоваване е удостоверено изследване на кръвните проби на участниците, поради което посоченото допълнително доказателство от ищеца може да се ползва, дори и да не беше представено с допълнителна молба, респективно не се налага ново изискване на такова доказателство.

На страните следва да се укаже и необходимостта от представяне на и списъци на разноските с конкретно посочени по размер претендирани разноски, на осн. чл. 80 от ГПК.

За събиране на становище на страните и допуснатите доказателства делото следва да бъде насрочено в открито съдебно заседание, когато да бъде изслушан и окончателен устен доклад на съдията.

По тези съображения, на осн. чл. 374 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА за разглеждане по реда на **ТЪРГОВСКИТЕ СПОРОВЕ** (гл. 32

от ГПК) пряк осъдителен иск на пострадало лице за дължим спорен остатък над определено от застраховател обезщетение по чл. 498 ал.3 КЗ.

По възможностите да уреждане на спора (чл. 145 ал.3 ГПК):

В случаите на постигната одобрена от съда спогодба между страните половината от дължимата държавна такса ще бъде опростена.

Доколкото наказателното производство е приключило със подлежащ на зачитане акт и спорът е концентриран до размера на обезщетението, СЪДЪТ Е НАПЪТИЛ страните към медиация, като е дал и указания за ползване на безплатна услуга в Център, обслужващ съда в определение №415/17.03.22г. Уведомяване на съда на начало на помирение не е постъпило.

ОБЯВЯВА на страните ПРОЕКТ за устен ДОКЛАД по делото, както следва:

Приети са за разглеждане обективно съединени иски на **ВЛ. Н. Н., ЕГН ******* от гр. Варна, гр. Варна, УЛ.КИШИНЕВ 5, представляван от адв. Т. и адв. Н. (ЕАД И.Т. - ВАК), със служ. адрес: гр. София, ***** предявени **срещу ГРУПАМА ЗАСТРАХОВАНЕ ЕАД** ЕИК 131421443, гр. София, бул. ЦАРИГРАДСКО ШОСЕ 47 А, чрез юрк. З. и Д. с електронен адрес за сигурно електронно връчване чрез ССЕВ, за заплащане на справедливо обезщетение по застраховка „**гражданска отговорност**“ за претърпени вреди от ПТП, причинено на 16.07.2020г в гр. Варна от водач – застрахован за управление на л.а. „Мерцедес Е200“ с ДКН В4598РК, както следва:

1.остатък от **78 000лв** (над изплатен размер от 40 000) като обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания поради комбинирано телесно увреждане (множество наранявания на глава, черепна база, ребра, прешлени, гръден кош, бял дроб, наложителна поредица от животоспасяващи операции и хирургични интервенции и продължаваща рехабилитация за възстановяване на намалена трудоспособност), емоционален стрес и болезнен спомен от преживяното ПТП и психически дискомфорт поради драстичната промяна на начина на живот на личността

2 . **20 981лв** като обезщетение за понесени имуществени вреди, изразяващи се в платени разходи за медицински стоки и услуги по проведено лечение

както и **законната лихва** върху тези главници, считано от дата на увреждането на 16.07.20г до окончателно изплащане на претендираните суми по конкретизирана банкова сметка на пълномощник на пострадалото лице.

Насрещните страни претендират присъждане на разноси по делото. Списъци не са представени от страните.

По твърденията на страните (чл. 146, ал. 1, т. 1 ГПК) и кои от тях се признават или са безспорни и не се нуждаят от доказване (чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 ГПК):

Безспорни са фактите относно застрахователното правоотношение по задължителна застраховка гражданска отговорност на водача на МПС л.а.

„Мерцедес Е200“ с ДКН В4598РК, и приключило предварително определяне на обезщетение, както следва: в публичен регистър е оповестена сключена със застрахователя полица *****, валидна до 07.01.2021г.; пострадалият е поискал с претенция, получена по поща от застрахователя на 13.10.21г и регистрирана като щета № ***** обезщетение за вреди, идентични с описани в искова молба; с уведомление от 09.12.21г застрахователят е определил общ размер на компенсация за телесните увреждания и имуществените разходи за лечението им 80 000лв, приспаднал е 50% според принос на пострадалия в причиняването на вредите и е изплатил само 40 000лв на 17.01.22г. по сметка на адвокатското дружество, посочена от застрахования.

Установени по задължителен за гражданския съд начин с решение по чл. 78а ал.1 НК са и обстоятелствата от фактическия състав на престъплението по чл. 343 ал.1 б. „б“ пр.2 вр. чл. 342 ал.1 НК (противоправност на поведението на водача на лекия автомобил и механизъм на причиняване на престъпен резултат – средна телесна повреда на водач на друго МПС, по непредпазливост от водача на застраховано МПС): на 16.07.2020 год. в град Варна, при управление на л.а. „Мерцедес Е200“ с рег. № *****, водът С. нарушил ограничение на скоростта(чл. 21, ал.1 от ЗДвП) и навлязъл равномерно в посока към кв. „Галата“, със около 95 км.ч. в кръстовище между бул. „Първи май“ в гр. Варна с улица без име, водеща към плажната алея, през което в същия момент преминавал и лек автомобил „Сеат“ с рег. номер *****, управляван от пострадалия. Тъй като се движел равномерно или с леко ускорение до скорост 25.16 км/ч, този водач не можал да довърши безопасно преминаването поради настъпилия силен удар между двата автомобила, съответно попаднал в предна дясна част на автомобила на пострадалия. От удара този автомобил се плъзнал дъговидно до бордюра на разделителния остров между платната, където се ударил повторно с предна странична лява част, отклонил се надясно и пресякъл косо лентата за движение по булеварда, отклонил се отново около разделителна линия и се установил в покой почти успоредно на оста на пътя, където бил намерен при огледа на запазено автопроизшествие. При това движение, тялото на водача Н. понесло удари, довели до 4 средни телесни повреди (счупване на 5-то и 7-мо десни ребра и на 8-мо ляво ребро, което обусловило трайно затруднение в движението на снагата за период от около 2-5-3 месеца; травма на гръдния кош, която се усложнила с развитие на пневмоторакс /въздух в дясната плеврална кухина/ клинично проявен с отслабено до липсващо дишане в дясната белодробна основа, което определяло разстройство на здравето временно опасно за живота; контузия на белите дробове, обусловила разстройство на здравето временно опасно за живота; счупване в областта на телата на 7-ми и 8-ми гръдни прешлени и счупване на напречните израстъци на 6,7,8 и 9-ти гръдни прешлени, които обусловили трайно затруднение в движението на снагата за период не по-малък от 6-7 месеца при благоприятно протичане на оздравителния процес и други несъставомерни леки телесни увреждания.

За тези обстоятелства не се налага допълнително доказване.

Спорни са твърденията относно характера на последиците от травматичните увреждания, претърпени вследствие процесното ПТП, причинната връзка между описаните и допълнително понесени физически и

психически болки и страдания и инцидента, и съпричиняването на вредоносното събитие с поведение на ищеца.

Ищецът твърди, че телесните увреждания са били диагностицирани непосредствено след ПТП в МБАЛ „Света Анна – Варна“, където е бил приет по спешност за поредица от животоспасяващи операции в неврохирургия, гръдна хирургия (от 17.07.20г до 06.08.20г), а след това усложненото лечение продължило с две нови операции в неврохирургия на УБМБАЛ Сърце и мозък гр. Плевен в периода 15-29.12.20г и 14-18.07.21, като при това лечение пациентът заплатил общо 20 981лв за различни медицински изделия и консумативи. След болничния престой му било назначавано домашно лечение и рехабилитации, които продължават и до настоящия момент, като временната нетрудоспособност прерастнала в трайна до 50% неработоспособност, установена с решение на ТЕЛК от 13.07.21г. за период от 2 години. Нова операция през 17-22.1.2021г била извършена в същата клиника за отстраняване на вътреграбначния абсцес и гранулом. Сочи, че уврежданията променили драстично живота му, като болките му са ежедневни, постоянно приема медикаменти, щади се при движения, които не може да извършва в пълен обем, не се справя с физически действия и не може да се труди и да получава доходи. Допълнително посочва и появилите се симптоми на психическа травма – спял неспокойно, сънувал инцидента и изпитва на моменти панически страх при пътуване в автомобил. Счита телесното и психическото си травмиране за непоправимо, като излага и твърдения за ограниченията в общуването, които си налага поради притеснения и срам от влошен от белезите от уврежданията външен вид – не ходи на любимите си места, не посещава плаж, избягва срещи с приятели, загубил емоционалната връзка с интимна приятелка.

Счита, че негативни последици с такъв интензитет и продължителност са основание за ангажиране отговорността на застрахователя по процесната застраховка в целия поискан размер, който намира за справедлива компенсация.

Ответникът оспорва продължителността на възстановителния процес от телесните увреждания и усложненията при лечението, налагащи разходите, направени от ищеца. Оспорва размера на поискания паричен еквивалент над 80 000лв, признати от застрахователя преди редукция, като счита горницата за несъобразена с критериите за справедливо обезщетяване на неимуществени вреди от този характер.

Насрещно ответникът твърди, че процесният пътен инцидент не е настъпил само поради действията на застрахования водач на МПС. Сочи, че ищецът като участник в ПТП също е нарушил правила за движението, като е бил под въздействие на алкохол или наркотици и не е осигурил предимството при преминаването през кръстовището на движещ се по булеварда друг автомобил и така е създал опасна предпоставка за сблъсък. Твърди, че поведението му като водач на МПС не е съобразено с изискване за използване на безопасителни средства при пътуване в автомобил (предпазен колан за водач на предна лява седалка), което обективно е допринесло в значителна степен за завишеният интензитет на самите увреждания и продължителността на страданията на увредения. Твърди, че това обстоятелство е признато от самия пострадад пред разследващите органи.

Фактите по съпричиняването са оспорени от представителя на ищеца, който насрещно сочи, че липсата на алкохол в кръвта на водача е потвърдена с химически анализ, а сама по себе си неупотребата на колана, дори и това поведение да се установи, не винаги е пряко обуславяща уврежданията и значението на предпазното му действие следва да се отчита за конкретния случай.

Извън общото оспорване на тежестта на телесни увреждания на ищеца, няма изрично обосновано самостоятелно оспорване на твърденията по претенцията за имуществените вреди като разходи по лечение на заболяванията.

По отношение на акцесорната претенция за лихва ищецът се позовава на забавата на делинквент от момента на увреждането. Самостоятелно оспорване на това искане ответникът предприема, като се позовава на специално уреден в закона срок за разглеждане на претенция от уведомен застраховател, като счита, че не дължи лихва за забава до изтичане на този срок. Фактите имащи значение за евентуална забава на застрахователя са посочени като безспорно установени действия на насрещните страни по предварителното извънсъдебно рекламационно производство.

По правната квалификация (чл. 146, ал. 1, т. 2 ГПК):

Така очертаните фактически обстоятелства обуславят квалификацията на иска за обезщетяване на два вида вреди като пряка претенция на пострадало лице, останало неудовлетворено от застраховател, след уведомяване му за породеното задължение за покритие на риска „гражданска отговорност“ по задължителна застраховка на автомобилистите за вреди, причинени при ПТП, от застрахован водач на лек автомобил. Съответно като приложим материален закон, уреждащ правопораждащото правоотношение съдът отчита диспозитивни норми, определящи съдържанието на застрахователното правоотношение към момента на твърдяното сключване на договор за застраховка "Гражданска отговорност" и ползващите се по нея лица (гл. 47 от КЗ) и по-специално правата на ползващото се лице (чл. 477 КЗ) и обема на покритата отговорност на застрахования (чл. 493 КЗ). Застрахователното събитие се урежда като противоправно вредоносно поведение на водача на МПС, покриващо фактическия състав на деликт (чл. 45 ЗЗД). Решението, с което дееца се освобождава от наказателна отговорност и му се налага административна санкция за престъпление (чл. 78а ал.1 НК) има значение на присъда(чл. 15 от ТР 6/2012на ОСГТК). Тези преюдициални отношения съставляват и основание за ангажиране на договорната отговорност на застрахователя на причинителя на вредите към пострадалия. Ето защо биха били недопустими само възраженията основани на твърдения за механизъм на ПТП, който изключва вината на водач, нямал възможност да избегне удара поради опасност създадена изключително с поведение на другия участник в движението.

В настоящото производство обаче е допустимо с оглед самостоятелно формиране на извода за размер на вредите да се изследва и степента на причиняване на резултата от поведението не само на застрахования водач, но и на самия пострадал, което само по себе си не е част от наказателния състав и не е преклудирано с акта на наказателния съд доколкото съпричиняването

не изключва вината на осъдения и приносът му за престъпния резултат. В този смисъл съдът е компетентен да установи въз основа на фактите по механизма на причиняване на телесното увреждане (фиксиране в присъдата) и евентуално съпричиняване, водещо до намаляване претенциите за обезщетение на имуществени и неимуществени съгласно чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Съдът ще съобразява поведението на пострадалия с правилата за преминаване през кръстовище, изискващи спазване на специално обозначение на платната с предимство и съобразяване на скоростта с изискването за пропускане на останалите участници и безопасно спиране при опасност, независимо от сигнал на светофар (чл. 47-50а ЗДвП), забраната за употреба на алкохол и психотропни вещества (чл. 5 ал. 3 т.1 ЗДвП) и задължение за обезопасяване (чл. 137а ал.1 ЗДвП).

Размерът на обезщетението за вредите, за които застрахованото лице носи отговорност е законоустановен според чл. 51 ал.1 и чл. 52 ЗЗД.

Акцесорната претенция за присъждане на мораторни лихви намира основание в нормата, уреждаща отговорност за забава при непозволено увреждане (чл. 84 ал.3 ЗЗД), но с отчитане на ограничението на покритието от застрахователя на тази част от обезщетението (чл. 429 ал.3 КЗ) само за период на забава след уведомяването му. В тази връзка значение има и специфичното рекламационно производство като предварителна извънсъдебна фаза по предявяване на претенцията, уредено в чл. 498, ал. 1 и 2 КЗ, вкл. общи правила на чл. 380 КЗ и специалните изисквания към застраховател по задължителна застраховка по чл. 496 КЗ.

По възражението за погасяване на отговорност с изплатена редуцирана компенсация, предложена общо от застрахователя и избора на пострадалото лице като кредитор, получил плащане на сума, недостатъчна да покрие претендирано от него обезщетение за различни по вид и оценяване вреди, следва да се преценява и правилото на чл. 76 ЗЗД (пояснено в ТРОСГТК 3/17 на ВКС).

По доказателствената тежест (чл. 146, ал. 1, т. 5 ГПК) и попълването на делото с доказателства (чл. 146, ал. 2 ГПК):

Доколкото настъпването на вредите като фактически понесени болки и страдания и накърняване на съществуващата преди деликта емоционална среда чрез конкретни негативни изживявания (психическо страдание) представляват елемент от правопораждащ фактически състав на претендирано вземане, ищецът носи пълна доказателствена тежест за установяване на оспорените твърдения за тези обстоятелства. Твърденията извън установени с медицинска документация увреждания и оздравителен процес надхвърлящ обичайния, както и направените разходи за лечението, причинени от ПТП, също подлежат на самостоятелно доказване. Страната се е позовала на писмени доказателства за медицински изследвания, гласни доказателства за търпените страдания и заключения на медицински специалисти. За установяване на направените разходи по лечението на уврежданията допълнително са посочени писмените документи, представляващи по естеството си разписки за заплатени медицински услуги и закупени стоки. Преценката на тези документи като относими към различните телесни увреждания обаче налага и специални знания, каквито съда няма и

това налага служебно да се допълни задачата, възложена на медика.

Ищецът носи доказателствена тежест за установяване на възприемани в практиката критерии (ППВС № 4/68 г. и решения по чл. 290 и сл. ГПК: № 83/6.07.2009 г., по т. д. № 795/2008 г. на II т. о., № 749 от 5.12.2008 г., по т. д. № 387/2008 г. на II т. о. и № 124 от 11.11.2010 г., по т. д. № 708/2009 г. на II т. о., № 25 от 17.03.2010 г. по т. д. № 211/2009 г., II т. о.; № 206 от 12.03.2010 г., по т. д. № 35/2009 г. на II т. о.), като обективно съществуващи конкретни обстоятелства имащи значение само за формиране на извода да съда за справедливия размер на обезщетение за неимуществени вреди.

Ответникът носи тежестта за установяване на възражението за съпричиняване на вредоносното събитие, евентуално негативния му резултат с противоправно поведение на пострадалия ищец, с което обективно са създадени предпоставки или възможности за настъпване на самото увреждане или само на неговия по-значителен интензитет (т. 7 на ППВС № 17/63 г.). Позовал се е на показания на очевидец – водача, участвал в ПТП и интерпретация на показанията и установените престъпни обстоятелства и документирано неизгодно изявление на ищеца и медицински книжа от автоексперт и медик. В тази насока насрещно са ангажирани и доказателства от ищеца, вкл. официално съставени в хода на разследването като пре дмет на изследване на вещите лица.

Не се сочат от ответника доказателства за твърдението му за употреба на наркотици или техни аналози.

По отношение на обезщетенията за забава ищецът носи тежест за докаже начален момент на уведомяване на застрахователя, преди признатия безспорен момент на депозиране на писмена претенция. Не се сочат доказателства за предварително узнаване от застрахователя на настъпилото събитие, евентуално за уведомяването му от друго лице преди 13.10.2021г. Размер на лихва не следва да се доказва.

Всяка от страните носи доказателствена тежест за установяване на действително извършени от нея плащания за разноски по производството, като доказателства за тях могат да се сочат и събират до приключване на съдебното дирене.

По доказателствата (чл. 374 ал. 1 ГПК):

ДОПУСКА като доказателства по делото **писмените документи** приложени към искова и уточнителна молба в копия, заверени за вярност: застрахователна полица(л.93-94), преписка по уведомяване на застрахователя, вкл. банкова референция за получено определено обезщетение (л.8-11,18-19, 109-111), епикризи (л.14-17, 84-91), фактури за медицински изделия и талони (л.95-102), удостоверение за ползван отпуск по болест, трудов договор и заповед за прекратяването му (л. 20-23), болнични листи (л.24-34), ЕР на ТЕЛК (л.92) протокол за ПТП с две пострадали лица (л.35).

ПРИЛАГА изискани ДП284/20г. по описа на ОД МВР Варна и АНД 20213110202566, на РС – Варна.

ДОПУСКА позоваване на налични документи от АНД №

20213110202566, на РС – Варна (идентични с посочени от ищеца копия): решение и мотиви към него(л. 20-24) и съответно от **досъдебно производство** ДП284/20г.: протоколи за оглед на местопроизшествие и оглед на МПС с препис и фото албум и скица (л. 34 - 51 от ДП); показания на пострадал ищец (л.52),протокол от химично изследване на взета кръвна проба на двамата водачи(л. 63- 66), удостоверения за регулация на кръстовище(л.129), удостоверение за подаден сигнал 112(л.136).

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искане за допускане като писмени доказателства на заключения на експерти, назначени в досъдебно производство приложени от ищеца към искова молба.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искане за изискване на застрахователен договор.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искане за изискване на резултат от кръвна проба на участник в ПТП.

На осн. чл. 101 ГПК указва на ищеца, че при искане за допускане на гласни доказателства, страната следва да обяви конкретните факти (прояви на изживяна болка и страдание, промени в поведение и ежедневие), възприети от лицата, които ще бъдат доведени за разпит като свидетели, като **ЗАДЪЛЖАВА** страната в седмичен срок от връчване на настоящото определение с писмена молба с препис за насрещната страна да посочи кои лица ще води за разпит и кои от конкретните различни факти са били възприети от всеки от свидетелите.

Предупреждава ищеца, че при пропускане на това уточнение съдът ще ограничи разпита до един свидетел от близкия кръг на домашните или роднините на пострадалия.

ДОПУСКА до разпит (**под условие**, че страната изпълни дадени указания за конкретизация на възприетите от двама свидетели различни факти) при довеждане от ищеца на **двама свидетели**, за установяване на конкретни проявления на вредоносния резултат от ПТП.

ДОПУСКА до разпит при условия на призоваване Д.П. С. (с данни за адрес по служебно извършена справка в НБД) като **свидетел** за установяване обстоятелствата, свързани с управлението на МПС, обезопасяването на пострадалия и състоянието му непосредствено след инцидента, с указание в съобщението до призованото лице за размера на депозиране 15лв за покриване на разноските за явяване, които могат да бъдат възстановени от съда и изплатени при представяне на доказателства в съдебното заседание или посочване на банкова сметка за изплащането им по-късно.

ЗАДЪЛЖАВА ответното дружество да внесе по сметка на съда в седмичен срок от уведомяването сума от 15лв. за разноски по призоваване на поискания свидетел, като го предупреждава, че при неизпълнение ще заличи допуснатия свидетел.

ДОПУСКА на осн. чл. 195 ал.2 ГПК **автотехническа експертиза** с вещо лице автоексперт М.П. Т. (№ 457 от списъка на ВОС), който след запознаване с посочените по-горе като допустими за позоваване налични в приложено към настоящото производство преписка по АНД и съответно досъдебно производство и възприетия в мотивите на наказателния съд

механизъм на причиняване на удар на автомобилите да даде заключение за това:

- Имал ли е възможност водача на лек автомобил „Сеат“ с рег. номер ***** да възприеме при навлизане в кръстовището другия автомобил и да осигури предимството му. Избраната от този водач скорост позволявала ли е безопасно преминаване през кръстовището, при отчитане на скоростта, с която се е движил другия автомобил и при отчитане на максимално разрешената за този участък скорост на друг автомобил?
- Има ли данни за забавена реакция на водача на лек автомобил „Сеат“ с рег. номер ***** при възприемане на другия участник, която да е повишила опасността за движението?
- При какви условия (скорост, време за реакция, видимост на сигнали, знаци за регулиране на движение, отстояния) е било възможно водачът на лек автомобил „Сеат“ да избегне удара на двете МПС?

ОПРЕДЕЛЯ депозит за изготвяне на тази експертиза в размер на 200лв, вносими от ответната страна.

ОПРЕДЕЛЯ начален срок за изготвяне на заключението от уведомяването на експерта и общ двуседмичен срок за работа с документите по предоставеното дело на този експерт, като го задължава да представи заключението си в едноседмичен срок преди насроченото заседание.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искания на страните за поставяне на въпроси на автоексперт относно механизма на ПТП и поведението на осъдения застрахован водач.

ДОПУСКА освидетелстване на ищеца ВЛ. Н. Н., като го задължава да окаже съдействие като осигури явяването си за преглед при вещи лица лекар (травматолог) и психиатър назначени от съда по настоящото дело, като при неизпълнение ще бъде прието, че лицето осуетява събиране на доказателства с прилагане на последиците по чл. 161 ГПК.

Възлага по реда на чл. 206, ал. 2 ГПК освидетелстване на ВЛ. Н. Н. на вещите лица по допуснатата медицинска и психиатрична експертизи, след съгласуване на посочена от експертите дата за преглед, но не по-късно от една седмица от последователно уведомяване на вещите лица за поставена задача.

ДОПУСКА на осн. чл. 195 ал. 1 ГПК **съдебномедицинска експертиза** с вещо лице съдебен лекар травматолог Д.И.Г. (№ 48 от списъка на вещите лица на ВОС), който след запознаване с посочените по-горе като допустими за позоваване налични в приложено към настоящото производство преписка по АНД и съответно досъдебно производство, медицинската документация, налична по делото, и личен преглед на пострадалия да даде заключение за това:

- Съответстват ли всички наранявания, описани в приложената към искова молба документация на телесните повреди, посочени като причинени в

решението на наказателния съд и конкретно продължителността на възстановителния период за всяка от четирите телесни повреди? Налице ли са данни за счупване на основа на черепа и има ли това увреждане връзка с диагностицирани след ПТП увреждания. Има ли в медицинската документация данни за увреждания, които не са отчетени като средни телесни повреди в присъдата и в какво се изразяват те?

- Какъв период от време пациента е търпял болки и неудобства поради ограничение на движение и нужда от подпомагане в ежедневието си, какъв е техният интензитет? Има ли данни за настъпили усложнения при лечението на пациента, които налагат по-дълъг период на възстановяване и в какво се изразяват те?
- Проведено ли е адекватно лечение на всички травми и има ли данни за приложени медицински изделия от вида, описан във фактурите, приложени към исковата молба?
- Какво е физическото състояние на пострадалия понастоящем, има ли трайни остатъчни неблагоприятни последици (ограничение на движенията, неповлияни от лечение болки), необходимо ли е продължаване на лечението с нови операции или болезнени медицински процедури, ограничаващи движение до пълно възстановяване и какъв би бил необходимият период на възстановяване на здравето в цялост?

ОПРЕДЕЛЯ начален срок за изготвяне на заключението след евентуално явяване на ищеца за личен преглед и изтичане на срока за работа на автоексперта и краен срок на основание чл.199 ГПК за представяне на заключението най-малко една седмица преди насрочено открито съдебно заседание.

ОПРЕДЕЛЯ депозит в размер 300 лв вносими от бюджета на съда.

ДОПУСКА на осн. чл. 195 ал. 1 ГПК **КОМПЛЕКСНА експертиза** с вещи лица съдебен лекар травматолог Д.И.Г. (№ 48 от списъка на вещите лица на ВОС) и автоексперт М.П. Т. (№ 457 от списъка на ВОС), които след запознаване с посочените по-горе като допустими за позоваване налични в приложено към настоящото производство преписка по АНД и съответно досъдебно производство и възприетия в мотивите на наказателния съд механизъм на причиняване на удар на автомобилите да дадат заключение за това:

1. има ли обективни следи по лек автомобил „Сеат“ с рег. номер ***** (състояние на заключващите колана механизми, сработили други елементи на защитни системи) от употреба на колан от водача и при какви условия настъпва блокирането на заключващ механизъм на колана?

3. какви инерционни сили са действали върху тялото на пострадалия (според установения по АНД механизъм на ПТП) по време на настъпване на ПТП от момента на удара до установяване в покой?

4. какво е възпиращото действие на колана за обезопасяване, ако той е бил поставен правилно и закопчан от водача и съответстват ли данните за съприкосновението на тялото на пострадалия с детайли от купето на автомобила на такова възпиращо действие?

5. в случай, че не се установи употреба на колан, как ще се промени посоката или интензитета на поетите от тялото на пострадалия удари в сравнение с тези при отчитане на възпиращо действие на колана? Има ли увреждания, които не биха могли да настъпят ако ищеца е бил с поставен предпазен колан по време на ПТП? Как ще се промени резултата от понасянето на сблъсъка ако пострадалия е бил обезопасен, щяха ли уврежданията да са с идентичен с установения интензитет, обем и тежест и срок за възстановяване?

ОПРЕДЕЛЯ депозит за изготвяне на тази експертиза в размер на 400лв, вносими от ответната страна.

ОПРЕДЕЛЯ начален срок за изготвяне на заключението след проучването на делото от двамата експерти.

ДОПУСКА на осн. чл. 195 ал. 2 ГПК съдебна психолого-психиатрична експертиза с вещо лице С.В.В. (№ 94 от списъка на ВОС), който след запознаване с посочените по - горе като допустими за позоваване налична медицинската документация, евентуално допълнително предоставени сведения от пациента за психологичните преживявания и механизми на поведение след ПТП и личен преглед на пострадалия да даде заключение за това:

- има ли промяна в състоянието на психиката на ищеца преди ПТП и към настоящия момент, по какъв начин е изживял и продължава ли да изживява травматично случилото се, по какъв начин се е отразило събитието върху личността му?
- представлява ли промяната емоционална (психологическа) травма, и ако е така, тя резултат ли е от преживяното ПТП или от последвало влошаване на здравето или процеса на възстановяване и лечение; какви са били възприятията на пострадалия за травмиращото го събитие, нараняванията и какви са като интензитет и продължителност техните негативни последици върху личността и поведението му, продължават ли да въздействат и занапред?
- ако промяната представлява такава травма или друго необичайно емоционално състояние проявява ли се то чрез проблеми в съня, страхове, избягване на контакти с хора и самоограничение в общуване, затруднения в работа и обичайния начин на живот на личността или друга характерна за травма симптоматика?
- обратими ли са настъпилите промени в характера на пострадалия, ако такива се установят, какви са перспективите за възстановяване на личността, какво е обичайното лечение прилагано в такива случаи и какви са обичайните срокове за възстановяване на психичното здраве и стабилност на личността?

ОПРЕДЕЛЯ депозит в размер на 300 лв., вносими от ищеца.

ОПРЕДЕЛЯ начален срок за изготвяне на заключението от явяването на ищеца за личен преглед и краен срок на основание чл.199 ГПК за представяне на заключението най-малко една седмица преди насрочено открито съдебно

заседание.

ДА СЕ ПРЕДОСТАВИ делото ведно с приложеното АНД на вещите лица последователно (на автоексперта, а в следствие и на медика и психиатъра) за работа до крайния срок за изготвяне на заключението.

ЗАДЪЛЖАВА ищцовата страна в едноседмичен срок от връчване на настоящото определение да представи доказателства за изпълнение на задължението за авансиране на разходите по допуснатите доказателства за факти извън съставомерните последици от престъплението (300лв за психолого-психиатрична експертиза) по депозитна сметка на ВОС в ЦКБ клон Варна IBAN BG32CECB 9790 33C8 7843 00, като до представяне на доказателства за внесени разходи съдът няма да уведомява това вещо лице и ако с това свое поведение страната осуети събиране на необходимите на съда експертни заключения може да понесе и отговорност за неоснователно отлагане на делото по реда на чл. 92а ГПК.

ЗАДЪЛЖАВА ответната страна в едноседмичен срок от връчване на настоящото определение да представи доказателства за изпълнение на задължението за авансиране на разходите по допуснатите доказателства (600лв за експертизи и 15 лв за явяване на свидетеля) по депозитна сметка на ВОС в ЦКБ клон Варна IBAN BG32CECB 9790 33C8 7843 00, като до представяне на доказателства за внесени разходи съдът няма да призове свидетеля и уведомява вещите лица и да осигурява и бюджетните средства и ако с това свое поведение страната осуети събиране на необходимите на съда експертни заключения може да понесе и отговорност за неоснователно отлагане на делото по реда на чл. 92а ГПК.

На осн. чл. 7 ГПК допълнително указва на страните да представят справка и доказателства за направени разноски по чл. 80 от ГПК за конкретизиране на точен размер на претенциите им по признаване на отделните разходи, като при пропускане на крайния срок (даване ход на устните състезания) правото на страните да искат изменение на определен от съда размер ще бъде преклудирано.

НАСРОЧВА съдебно заседание за 13.09.2022 г. от 13.30 часа.

ПРЕДУПРЕЖДАВА страните, че на осн. чл. 142 ГПК неявяването на редовно призована страна не е пречка за разглеждане на делото и при отлагане съдът обявява и отразява в протокол дата за следващо заседание, за което страните и явилите се по делото други участници се считат призовани. Да се призоват страните, а свидетелят С. и назначените ВЕЩИ ЛИЦА автоексперт, лекари и психиатър с обявяване на задачите им - след внасяне на депозит.

Препис от настоящото определение да се изпрати на страните, чрез пълномощници на ищеца (на адрес на адвокатско дружество, посочен в искова молба) и на ответника чрез ССЕВ със съобщение за насрочено открито заседание, представляващо Приложение № 1 към Наредба № 7 на МП.

Определението не подлежи на обжалване.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____